

PATVIRTINTA
Alytaus Dzūkijos
mokyklos direktoriaus
2020 m. spalio 8 d.
įsakymu Nr. V-121-(1.2)

ALYTAUS DZŪKIJOS MOKYKLA IŠMANIŪJŲ ĮRENGINIŲ IR INTERNETO NAUDOJIMO GAIRĖS

BENDROSIOS NUOSTATOS

Didelė dalis mokinių gyvenimo šiandien vyksta internete. Jaunam žmogui skaitmeninio ir realaus gyvenimo ribos yra mažiau ryškios nei suaugusiesiems. Mokyklų vaidmuo vykdant švietimą ir prevenciją šiuo aspektu yra itin svarbus: mokykla turi užtikrinti, kad mokiniai būtų mokomi etiško elgesio virtualioje erdvėje, saugumo ir kritinio mąstymo. Mokykla turi padėti prevenciškai ugdyti racionalaus ir atsakingo skaitmeninių technologijų naudojimo įgūdžius, praversiančius jaunimui ir mokymosi procese, ir gyvenime. Įvertinant tai, kad mokykloje moksleiviai praleidžia trečdalį paros, ji turi didžiulę įtaką išmaniųjų įrenginių naudojimo kultūros formavimui. Saugus, atsakingas ir pagarbus moksleivių skaitmeninių išmaniųjų įrenginių bei interneto paslaugų naudojimas yra bendra moksleivių, tėvų (globėjų) ir mokyklos personalo atsakomybė.

TIKSLAS

Mokyklai svarbu užtikrinti mokinių saugumą, formuojant atsakingą ir etišką skaitmeninio gyvenimo kultūrą ir gebėjimą susikuriant gerovę, susijusią su interneto technologijų naudojimu. Į tikslų įgyvendinimo procesą turi būti įtraukiama visa mokyklos bendruomenė – administracija, mokytojai, moksleiviai, tėvai ir globėjai.

IŠMANIŪJŲ ĮRENGINIŲ IR INTERNETO NAUDOJIMAS MOKYKLOJE

Internetas, planšetės, kompiuteriai, išmanieji telefonai tapo integralia mokinių gyvenimo dalimi. Dažniausias langas į skaitmeninį pasaulį šiuo metu yra išmanusis telefonas, kuriame mokiniai bendrauja, pramogauja, ieško informacijos, mokosi. Taigi technologijos vis dažniau naudojamos ir ugdymo procese. Visgi technologijų teikiamų privalumų ir galimybių gausa neturėtų leisti pamiršti rizikų, susijusių su netinkamu ar per dideliu jų naudojimu.

Mokykloje svarbu kurti mokymuisi saugią aplinką be skaitmeninės blaškos, o pertraukų metu sudaryti geresnes sąlygas socialiniams kontaktams ir fiziniam aktyvumui.

Išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimas mokykloje:

1. Mokykloje veikia Wi-fi bevielis ryšys, kuris, naudojant slaptažodžius, prieinamas kiekvienam mokiniui ir skirtas ugdymo tikslams.

2. Kompiuteriai ir planšetės informacinių technologijų, kitų mokomųjų dalykų kabinetuose, skirti ugdymui (si). Asmuo, dirbdamas su kompiuteriu, turi laikytis mokyklos vidaus tvarkos ir elementarių priešgaisrinės saugos bei elektrosaugos taisyklių. Draudžiama savarankiškai įdiegti ar kopijuoti naujas programas, peržiūrėti ar atlikti kokius nors veiksmus svetimuose kataloguose, naudotis internete pornografiniais puslapiais, žaisti kompiuterinius žaidimus.

3. Pamokos metu, išjungus garsą ir vibraciją, išmanieji telefonai laikomi specialioje vietoje arba kuprinėje. Mokytojui leidus, ugdymui naudojami pagal poreikį.

4. Susisiekti su mokiniu telefonu galima pertraukų metu. Esant ekstremaliai situacijai tėvai (globėjai) susisiektų su klasės auklėtoju ar kitu mokyklos darbuotoju.

5. Kitus asmeninius IT prietaisus į mokyklą mokiniai gali atsinešti mokymosi tikslams, tačiau jis prisiima visą atsakomybę už įrenginio saugumą.

6. Naudodamas išmaniąsias technologijas mokinytis turi laikytis mokinio elgesio taisyklių bei etikos normų.

7. Klausimai, kurie gali būti naudingi diskutuojant namuose su šeimos nariais arba auklėtoju ir informacinių technologijų mokytoju mokykloje:

- Ar yra kas nors, ko nežinai, kaip padaryti telefone?
- Ar žinai, kaip saugiai atsisiųsti programą? Kaip elgiesi, jei nori tai padaryti?
- Ką daryti, gavus pranešimą ar nuotrauką iš nepažįstamo žmogaus?
- Koks turinys yra tinkamas ir netinkamas skelbti socialinių tinklų svetainėse?
- Kaip patikrinti, ar svetainė yra saugi kiekvieną kartą spustelėjus nuorodą?
- Kaip įsitikinti, jog programa yra saugi?
- Kokios yra geros manieros bendraujant, naršant, susirašinėjant telefonu?
- Kada reikia nutildyti telefoną ar jį išjungti? Kodėl?
- Kokių turi klausimų apie telefono naudojimą / nenaudojimą?

IŠMANIŲJŲ ĮRENGINIŲ IR INTERNETO NAUDOJIMAS ŠEIMOSE

Mokyklai užtikrinant technologijų naudojimo kultūros diegimo tąsą ir padedant šeimose ugdyti sveiką, saugų ir atsakingą naudojimąsi skaitmeniniais įrenginiais, tėvams (globėjams) siūloma diegti taisykles namuose. Tėvams (globėjams) ir mokyklai svarbu veikti drauge, atsiliepiant į iššūkius, susijusius su augančiu mobiliųjų įrenginių naudojimu.

Svarbiausia – geras tėvų (globėjų) pavyzdys, kaip jie patys naudojasi mobiliaisiais įrenginiais šeimose. Tai nėra skatinimas vengti naudoti prietaisus namuose, tačiau labai svarbu susitarti internetą naudoti protingai ir kontroliuojamai. Svarbu žinoti:

1. Technologijų naudojimas ir mūsų savijauta bei sveikata – susiję, todėl šeimoms siūlomi skaitmeninės higienos susitarimai tokiais aspektais:

- Laikytis esminių skaitmeninės higienos principų.
- Valgome be ekranų.
- Nesinaudojame elektroniniais prietaisais likus valandai iki miego.
- Mokydamiesi ar miegodami telefone įjungiamo lėktuvo režimą arba išnešame telefoną į kitą kambarį.

• Nenaudojame kelių ekranų vienu metu (pvz., telefonas, televizorius, planšetė, nešiojamas kompiuteris).

- Reguliariai judame, užtikriname fizinį aktyvumą.
- Puoselėjame pomėgius ir reguliariai užsiimame papildoma veikla (mokykloje ir už jos ribų).

2. Skaitmeninės higienos įgūdžiai teigiamai veikia fizinę ir psichinę sveikatą, tai:

- Geresnis miegas.
- Daugiau energijos.
- Prevencija galimiems akių pažeidimams.
- Mažiau nerimo ir streso.
- Geresnė impulsyvumo kontrolė.
- Mažiau izoliacijos.
- Daugiau gilesnio bendravimo ir laiko bendriems interesams šeimoje.

3. Skatinti vaikus būti „skaitmeniniais ambasadoriais“. Padėti išmokti saugiai naudotis jiems prieinamomis technologijomis:

- Užmegzkite pasitikėjimo ryšį ir aptarkite taisykles.
- Aptarkite geriausius telefono turinio apsaugos būdus, svarbią, saugotiną informaciją ir priežastis, kodėl būtina ją saugoti.
- Pabrėžkite, kad per didelis dalijimasis informacija socialiniuose tinkluose gali lemti tapatybės vagystę, privatumo problemas ar patyčias.

4. Apsaugos klausimai:

- Įsitikinkite, kad vaikai žino, kaip saugiai naršyti, siųstis informaciją ar atpažinti tinkamą ir netinkamą turinį, apie jį pranešti <https://svarusinternetas.lt/pranesk/>, kaip elgtis kritiniais atvejais.
- Pasitreniruokite, kaip apie netinkamus, užgaulius įrašus ar komentarus galima pranešti bet kurioje socialinių tinklų platformoje (funkcija „Report“).

- Naudokite saugius slaptažodžius.
- 5. Rūpinkitės paties telefono saugumu:
 - Paskirkite jam specialią vietą namuose, pvz., telefono kišenę.
 - Laikykite telefoną užrakintą.

IŠMANIŲJŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMAS NUOTOLINIO, MIŠRAUS AR HIBRIDINIO MOKYMOSI SĄLYGOMIS

Dėl išmaniųjų įrenginių naudojimo nuotolinio mokymosi sąlygomis svarbi mokyklos ir šeimos narių atsakomybė, kad nenukentėtų moksleivių mokymosi procesas, psichinė bei fizinė sveikata ar saugumas.

Mokymasis ir darbas nuotoliniu būdu – tai komandinio darbo objektas, todėl itin svarbu valdyti stresą ir neparasti optimizmo. Šeimose būtina paisyti mokyklos rekomendacijų, susijusių su išmaniųjų įrenginių naudojimu namuose, o mokykloms – peržiūrėti ugdymo procesą atsižvelgiant į pasikeitusias sąlygas, vadovautis mokyklos mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu tvarkos aprašu.

Pamokų ar virtualių susitikimų trukmė, bendra organizavimo specifika bei darbo krūvių paskirstymas – aktualūs klausimai, kai mokomasi ir dirbama naudojantis išmaniosiomis technologijomis, dirbant nuotoliniu, mišriu ar hibridiniu ugdymo būdu.

Ugdymo proceso susitarimai:

- Nuotoliniams susitikimams, konsultavimui, bendravimui, pokalbiams skirtos programos: TEAMS 1-8 klasėse bei 5-10 klasėse specialiosiose klasėse, Messenger 5-10 lavinamosiose klasėse.
- Namų užduočių ir atliktų namų darbų saugojimo vietos yra TEAMS, elektroninis dienynas.
- Nuotoliniu būdu skiriamas papildomas laikas individualiems pokalbiams ir moksleivių konsultacijoms.
 - Įsitikinti, ar moksleiviai supranta pamokos turinį.
 - Sudėtingesnę turinį skaidyti į smulkesnes dalis. Būti pasiekiamiems dažniau nei tik užsiėmimų metu.
 - Pasverti namų darbų kiekius, įvertinant, kad namų darbai ruošiami taip pat ir prie ekrano.
 - Siekti skirti kuo daugiau užduočių, nesusijusių su ekranais; daugiau laisvų, kūrybiškumą skatinančių užduočių – daugiau dėmesio įkvėpimui, motyvacijai, o ne vadovavimui ar kontrolei.
 - Daryti dalyko dėstymo dalies (ne visos pamokos, kur dalyvauja moksleiviai) vaizdo įrašus, suteikiant galimybę peržiūrėti pamokų įrašus bet kuriuo metu.
 - Skirti laiko namų darbams aptarti, keliant motyvaciją, pabrėžiant, kas atlikta gerai, kas tobulintina.
 - Užtikrinti tėvams prieinamą nuotolinių užsiėmimų tvarkaraštį.
 - Suteikti lankstumo namų darbų atlikimo ir pateikimo būdams.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Mokykloje naudojantis šiomis gairėmis esamus dokumentus atnaujinti ir papildyti naujovėmis, įtraukiant nuotolinio mokymosi rekomendacijas kartą per metus.

Klasės auklėtojai mokslo metų pradžioje supažindina su mokyklos išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo gairėmis pasirašytinai. Esant būtinybei mokiniai su išmaniųjų įrenginių ir interneto naudojimo gairėmis supažindinami metų eigoje pakartotinai.

Kiekvienas asmuo (svečias) mokyklos teritorijoje privalo naudotis išmaniaisiais prietaisais vadovaudamasis mokyklos politika ir joje numatytais taisyklėmis.
